

Till
Länsstyrelsen i Stockholms län

Ansökan om medel till förebyggande insatser gällande barn/ungdomar i riskzon.

Bakgrund

En av socialtjänstens viktigaste uppgifter är att främja goda och trygga levnadsförhållanden för barn och unga och i nära samverkan med föräldrar sörja för att barn och ungdom som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver.

Samverkan mellan socialtjänst och skola är också en angelägen uppgift som ska främjas för en god utveckling av barn och unga. Numera tillhör skolorna i Stockholm inte stadsdelsförvaltningens organisation utan ingår i utbildningsförvaltningen vilket gör samverkan än mer viktig.

I stadsdelen finns idag ett 15-tal kommunala skolor och ytterligare ett antal friskolor. Ett tidigt samarbete mellan socialtjänst och skola när det gäller barn och unga i riskzon och deras föräldrar är något som uppmärksammas alltmer på senare år. Flera forskningsrapporter har påtalat det förebyggande och preventiva arbetet bland unga som en framgångsfaktor för att bryta ett antisocialt beteende. (Sundell och Forster 2005).

Enligt forskningen är det viktigt att upptäcka dessa barn tidigt. Tecken på tidigt antisocialt beteende som snatteri och ogiltig frånvaro i skolan är viktiga att uppmärksamma från både föräldrar, skola, fritid och socialtjänst.

Ett centralt begrepp inom preventionsforskningen är risk- och skyddsfaktorer. Såväl svensk som internationell forskning (a.a) visar på ett antal riskfaktorer, som på gruppnivå ökar sannolikheten för att problembeteenden av olika slag uppstår. Exempel på riskfaktorer är föräldrars inställning till alkohol, anknytning till familjen, låg social kompetens, otrivsel, oordning, låga förväntningar, skolmisslyckande, skolk och brist på struktur i skolan. Enstaka riskfaktorer medför sällan någon nämnvärd förhöjd risk. Sambandet till riskbeteenden blir däremot tydligt vid flera parallella riskfaktorer. Skyddsfaktorer som en god skolmiljö, goda familjeförhållanden och en meningsfull fritid kan sägas moderera effekten av

riskfaktorerna. Man kan koppla de olika risk- och skyddsfaktorerna till samhällsnivå, skolnivå, familjenivå och individnivå. I huvudsak är det samma risk- och skyddsfaktorer som identifierats för drogbruk, kriminalitet och bristande skolanpassning. Ett verkningsfullt förebyggande arbete bör inriktas på att minska antalet riskfaktorer och stärka skyddsfaktorerna runt barn och ungdomar.

Vi vet att ogiltig frånvaro från skolan är en faktor som kan leda till andra normöverskridande beteenden senare i livet, inte sällan leder stor frånvaro till ett liv med droger och brottslighet som följd. Skola och socialtjänst får allt oftare kritik för sina insatser för barn och ungdomar i riskzonen, dels för att inte ta tag i problem som uppstår, dels för att ungdomar faller mellan stolarna. Problemen skjuts mellan skola och socialtjänst. Inom Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning finns skolor som mer eller mindre brottas med stor ogiltig frånvaro. All forskning idag slår fast att elever som inte deltar i undervisning riskerar att inte uppnå de mål som skolan ställer, de riskerar också sin sociala utveckling och hamnar ofta i miljöer som leder till riskbeteenden. Föräldrar har behov av att tidigt få vetskap om att deras barn inte går i skolan och få stöd i att hitta förhållningssätt som kan förhindra riskbeteende.

Socialtjänsten har enligt lag en roll som initiativtagare till samverkan och ska enligt Stockholms stads åtaganden öka det förebyggande arbetet. Enligt de mål som finns i Enskede-Årsta-Vantörs verksamhetsplan ska arbetet med barn och föräldrar ske i hemmiljö och i nära samverkan med andra parter. Samverkan mellan föräldrar, skola och socialtjänst påtalas ofta för ett gott resultat i samband med elever som har svårigheter med koncentration, bråk och skolk.

Tillvägagångssätt

Vi vill nu tillsammans med Rågsvedsskolan, Hagsätraskolan, Nytorpsskolan och Årstaskolan, skolor i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde, pröva ett samarbete när det gäller att minska den olovliga frånvaron. De fyra skolorna är alla skolor med elever från förskoleklass till och med år nio.

Vårt arbete ska rikta sig till elever från år fem till och med år nio som har en ogiltig frånvaro med 20 % eller mer. Syftet är att minska skolket och att ge stöd och hjälp till föräldrar att få sina barn till skolan och att upptäcka elever i riskzonen som på ett tidigt stadium kan få hjälp och stöd.

Det konkreta arbetet innebär ett nära samarbete mellan skola, socialtjänst och föräldrar. Föräldrarna informeras på föräldramöten och via brev om samarbetet mellan skola och socialtjänst och syftet med samarbetet

Metod

De fyra skolorna träffar regelbundet socialtjänsten för genomgång av de elever som har en frånvaro på 20 % eller mer. Öppenvården för barn och ungdom kallar till nätverksmöte med eleven, elevens föräldrar, personal från skolan, fritiden och socialtjänsten och andra viktiga personer för familjen.

Nätverksmetoden bygger på en helhetssyn och används bl.a. i en situation som behöver förändras. Man mobiliserar tänkbara hjälpare kring en familj - viktiga personer i den unges eller föräldrarnas omgivning, vänner och grannar eller professionella hjälpare som lärare fritidspersonal, socialsekreterare eller övrig skolpersonal m.m.

Metoden kännetecknas av olika faser som nätverket genomgår under mobiliseringen, den s.k. nätverksspiralen. Många gånger används även ett lösningsfokuserat tillvägagångssätt där nätverkslaget uppmuntrar nätverket att nå ett mål.

Oftast arbetar två eller tre personer i ett nätverkslag, vilket också är den metod vi kommer att arbeta efter.

Nätverksmötet syftar till att få fram konkreta åtgärder för att eleven i fortsättningen ska delta i undervisningen och hur föräldrarna ska kunna ta hjälp av andra. Nätverksmötet följs upp inom en treveckorsperiod för att se vilket resultat som nåts. Ytterligare nätverksmöten kan vara aktuella.

Skola och projektledare följer noga att eleven deltar i undervisningen och informerar berörda föräldrar kontinuerligt.

Målgrupp

Målgruppen är elever i år fem till och med år nio som har en olovlig frånvaro från skolan med 20 % eller mer samt deras föräldrar.

Genomförande

September 2008 till oktober 2008.

Samverkan mellan socialtjänst och de fyra skolorna kring hur skolket har sett ut den senaste tiden och hur åtgärderna sett ut tidigare. Information till lärare och föräldrar kring arbetet med elever som skolkar och samarbetet mellan socialtjänst och skola. Införande av nätverksmöten som metod för att mobilisera föräldrar, andra närstående, skola och socialtjänst.

Oktober 2008 till december 2009.

Arbetet påbörjas med de elever som skolkar. Nätverksteamet sammankallar tillsammans med skolan berörda parter till nätverksmöte och har sedan ytterligare uppföljande nätverksmöten för att mobilisera föräldrar att få sina barn till skolan. I de familjer där andra insatser behövs är såväl skola som socialtjänst behjälpliga. Berörda skolor och socialtjänst följer fortlöpande projektet och får kontinuerligt rapport om arbetet samt för statistik över skolka

Januari 2010 till juni 2010.

Arbetet följs kontinuerligt av en referensgrupp bestående av representanter från socialtjänst och skola. Om resultatet av projektet leder till minskat skolka vill vi att arbetssättet ska införas i flera av områdets skolor och sedan fortsätta inom den ordinarie verksamheten. Införandet sker till stor del genom projektledaren/samordnaren medan metoden genomförs på de nya skolorna genom nätverksteamet. Utvidgning av projektmetoden i nya skolor sker genom projektledaren/samordnaren och nätverksteamet.

Samverkanspartners

Samverkan kommer att ske med Rågsvedsskolan, Hagsätraskolan, Nytorpsskolan och Årstaskolan, skolor i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde. Vidare kommer samverkan att ske med övrig barn- och ungdomsverksamhet inom individ- och familjeomsorgen samt med förvaltningens fritidsverksamhet

Förväntat resultat

Projektet förväntas leda till minskat skolka och att föräldrarna har verktyg och möjligheter att stödja sina barn att gå i skolan. Skolan och socialtjänsten har tillsammans en metod som gör det möjligt att lättare samverka samt fått ett gemensamt synsätt på elever och föräldrar. Metoden kommer förhoppningsvis att kunna användas i samtliga skolor inom stadsdelen.

Tidplan

Projektet påbörjas i augusti 2008 för att sedan fortsätta till december 2009. Därefter sker utvärdering och införande av metod och synsätt i ordinarie verksamhet under januari 2010 – juni 2010.

Utvärdering/Uppföljning

Huvudmålet med projektet är att skolket ska minska. Detta kommer att följas upp genom att ta fram statistik på ogiltig frånvaro under projekttiden.

Ett annat mål är att föräldrarna ska få verktyg att stötta sina barn att gå till skolan. Detta kommer att utvärderas genom att föräldrarna får besvara en enkät i början och i slutet av projektet där deras upplevelse och erfarenhet av insatserna framgår.

Hur metoden har uppfattats kommer att följas upp genom fokusgrupper med föräldrar, skolpersonal och projektmedarbetare.

Projektbudget-förebyggande insatser**Huvudman:** Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd**Projekt:** Samverkan skola socialtjänst för att minska skol**Ansvarig kontaktperson:** Margreth Hollbrant**Budgeten avser tiden:** 2008 08 01 – 2010 07 31**Projekttid:** 1 augusti 2008 till 31 juli 2010 = 2 år**Kostnader**

Personalkostnader inkl. sociala avgifter 2.300 000 tkr
1 samordnare/projektledare
1 projektmedarbetare

Utvärdering 100.000 tkr

Administration

Planerade aktiviteter

Andra kostnader

Lokalkostnader 130.000 tkr

Utbildning/handledning 150.000 tkr

Totalsumma projektkostnader 2.680.000 tkr

Finansiering

Egen insats 1.340.000 tkr

Sökt projektbidrag från Lst 1.340.000 tkr